

Stummerné Nagy Ágnes református beosztott lelkész nő igehirdetése
(Sopron, 2020. április 10., Nagypéntek délelőtt)

A kereszt Igazsága

„A mi segítségünk és minden reménységünk Istenben van, aki teremtett, megtart és Krisztusban újjáteremt mindeneket. Ámen.”

Kezdő (fennálló) ének: 341. dicséret 1. verse: „Ó Krisztusfő, te zúzott, Te véres szenvedő”
Derekas ének: 341. dicséret 2-5. versei: „Ékességed, te drága, melytől máskor szepeg”

Lekció: Ézsaiás könyve 53,2-5

„Mint vesszőszál sarjadt ki előttünk, mint gyökér a szikkadt földből. Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhattunk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhettük volna. Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalom férfija, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődünk vele. Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza. Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg.”

Imádság: Örökkévaló Istenünk! Hálát adunk Neked ennek a hétnek minden ajándékáért, különösen is a mai nap elkészített lelki adományaiért. Köszönjük mindazokat, akik velünk róják a Te utadat lélekben és igazságban. Úr Jézus, áldunk és magasztalunk azért, hogy elkísérhetünk szenvedésed útján, hogy bennünket, méltatlanokat kész vagy beavatni messiási titkodba. Megvalljuk előtted Urunk, hogy ahogy apostolod, mi sem akarunk másról tudni, csak a Megfeszítettről. Nem csak elmélkedni kívánunk az értünk vállalt szenvedésed felett, hanem szeretnénk, ha a lélek mélyéig hatolna áldozatos gyötrelmed minden egyes szava, hogy vele kimondhassuk a mi bűneink gyötrelmét, fájdalunkat, és nálad nélkül való elhagyatottságunkat. Mert megvalljuk előtted Urunk, hogy a magunk szívét és lelkét a legnagyobb fájdalom árán sem tudjuk előtted igazolni, te vagy az, aki mindannyiunkat igazán ismersz váltságshalálon keresztül. Ezért kérünk, fogadd el szívünk alázatát és háláját! Életnek Fejedelme, megvetett vesszőszál, aki a bűn szikkadt talaját is megtöröd, kérünk, hogy hadd szökkenjen szárba a mi gyöngye hitünk. Te, aki betegségeinket hordoztad, aki vétkeink miatt kaptál sebeket, kérünk, hogy hadd hulljunk most a kegyelem zsámolyához, Keresztedhez, hogy Szentlelked által gyógyulásunk, s életünk legyen. Szent neved megdicsőüléséért kérünk, hallgass meg minket! Amen.

Prédikáció előtti ének: 333. dicséret 1. verse: „Buzdítsd fel Uram, lelkemet”

Textus: Lukács evangéliuma 23,32-34 és 39-43

„Két gonosztevőt is vittek, hogy vele együtt végezzék ki őket. Amikor arra a helyre értek, amelyet Koponya-helynek hívtak, keresztre feszítették őt és a gonosztevőket: az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől. Jézus pedig így könyörgött: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek! Azután sorsvetéssel megosztották ruháin. A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is! De a másik megróttá, ezt mondva neki: Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el. Majd így szólt: Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te királyságodba! Jézus így felelt neki: Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.”

Szeretett Testvérek!

Nagypéntek van. Magam is alázatban és mélységes elcsöndesedésből ki-kilépve engedek a szent rezonanciának, ahogyan mai Igénk szóra bír.

„Mert Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, az Igaz a nem igazakért, hogy Istenhez vezessen minket, miután halálra adatott test szerint, de megelevenítettett Lélek szerint.” /1Pt 3,18/ – ezt írja Péter az 1. levelében.

„Az Igaz a nem igazakért.” – Ennek meglátására hív ma minket a golgotai kereszt. A föld felé húzó ágának árnyéka vetül a kereszt előtt rekedt, egyéni bűnökből összeállt kollektív bűnre, az örök ember fájó igazságára. A vízszintesen lévő egyik ága a bűn személyes érintettségéről kiált, az Istentől elfordult egyéni élet szomorú valóságára. A másik ága az Isten előtt megnyílt szív megnyert igazságára, és az eredetileg „T” alakú kereszt most még láthatatlan, égbetörő szára Krisztus Igazságára.

Ezt a keresztet nagypénteken reggel 9 és fél 10 között állították föl, amire nem kellett a názáreti Jézust erővel kényszeríteni, bizonynal maga feküdt rá.

Ezt az egész, képtelenségnek tűnő helyzetet Ő maga uralja, ahogy az egész nagyhét eseményeit is.

Szavait és beszédes hallgatásait végig feljegyzik az evangélisták, kísérve őt a világ legcsúfosabb „konceptiós perében”, az Atya és az emberiség iránt érzett szeretetében a keresztútján át egészen a Golgotáig. A pszichológia tudományos igazsága szerint az emberi halálos tusakodás 5 fázisa: az elutasítás, a düh, az alkudozás, a depresszió és az elfogadás, melyet felülír a hazahívó szóra Krisztusnak a keresztről hangzó hét válasza:

- a megbocsátás: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek” /Lk 23,34/,
- a bizonyosság: „Még ma velem leszel a Paradicsomban” /Lk 23,43/,
- a gondoskodás: „Asszony, íme a te fiad. Fiú, íme a te anyád” /Jn 19,26/,
- a szóra bírt magány: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” /Mt 27,46/,
- a vágyakozás: „Szomjazom” /Jn 19,28/,
- a visszatekintés: „Beteljesedett” /Jn 19,30/,
- a teljes önátadás: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet” /Lk 23,46/.

Ezek közül – ha jutna – nekünk csak egy is, beteljesedés lenne. A mi Urunk élénk élve a krisztusi életet, megtanít élni és megtanít minden élők útján Hozzá menni, diadalról diadalra.

De addig is, földi zarándokutunk minden egyes napját meghatározó üzenetével, az örökkévaló Isten szeretetével felvértezett Jézus utolsó szavai ma is tanítanak bennünket.

Nagypénteken, ugyanakkor, amikor Jézust, két másik elítéltet is vittek a vesztőhelyre, a „Koponya-helyre”, akiknek kezéhez rablás, vér tapadt, hogy Vele együtt őket is megfeszítsék. Így teljesedve be Ézsaiás próféta szava: „hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják” /Ézs 52,12/, hogy így legyen mindannyiunk igaz szószólója.

A gödreikben felállított három kereszten Jézus, és őt közrefogva a két gonosztevő. A kereszt előtt a „nem igazak” szívtelensége, fülsértő nyelvek aljassága, harsány szitkok dagálya, közte mint egy sziget: Mária és János a szent örökbefogadásra várva.

De a kereszt elnyúló ága visszanyúlik egészen az Éden kerti, Istentől való szakításig, a szomorú igazságig, mióta az emberszív telve van fájdalommal, szégyennel, és szenvedéssel.

De a Paradicsomból való kiűzetéskor az emberrel „kijött” az Isten is, nem hagyta őt magára, hanem küldte elhívottjait, de nem volt elég, Neki Magának kellett jönnie. S jött a Fiú Betlehembe, s indult a Golgotára.

A kereszttövében, ha ott lettünk volna, emberi természetünknel fogva, bűnös életként és fájó igazságként mi is „feszítsd meg-et” kiáltottunk volna. Ezt jelenti a „miattam” bűnvallomása. De Isten nem mond le egy emberről sem, bármily rossz hajlamokkal bír is. Mindnyájunkhoz van hite és szeretete:

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. /Jn3,16/. Magára véve bűneinket az Isten Báránya, a tökéletes, az engesztelő áldozat, „helyettünk” jár pokoljáró mélységet és „érettünk”, hogy örök életünk legyen.

Negyed évszázados szolgálatom alatt egyetlen egyszer kellett egy lelki beszélgetésen valakinek kimondanom: „Menj oda, ahol szeretnek!” „Most nem tehetem” – válaszolta elsőre, csak maga elé meredt vonásai mutatták, hogy itt nem a körülményeiről van szó, hanem Krisztus keresztyéről.

Mert csak akkor kész a hit a kegyelem elfogadására, ha előbb a „helyettem, miattam, érettem” lelki szegényévé válik. A bűnnel terhelt világ közepén „áll a Krisztus szent keresztye”, összekötve a Földet a Mennyyel, hogy helyreállítsa a kegyelmi szeretetkapcsolatot Isten és ember között.

„Azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.” /Jn 18,37/ – ezt mondja Nagypéntek hajnalán a mi Urunk Pilátusnak – szelíd szavai mélyén a preegzisztens diadal, amely végigkíséri egész útját. A „fájdalmak férfja” engedelmisségét és különös részvétét a legihlettebbek sem tudják megmérni.

„Amikor arra a helyre értek, amelyet Koponya-helynek hívtak, keresztre feszítették őt és a gonosztevőket.”

Jussunk a torokban rekedt szó. Az a szenvedés emberi szavakkal leírhatatlan, és minden emberi méltóságot nélkülöz. Nem így az isteni méltóságot. Mert a haldokló Isten Fia az ellene törökért könyörög: *„Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”*

Miközben fölötté gúnyolódnak, beteljesednek a 22. zsoltár szavai: „Megosztznak ruháimon, köntösömre sorsot vetnek.” /Zsolt 22,19/ Az Ige mind életben, mind halálban erőforrás, a Szenvadó Szolga tengernyi szenvedésében Igét él, hogy a mi legkisebb gyötrelmünkben is Lelkével és Igéjével mellettünk legyen: „Szívem, mint a viasz, megolvadt bensőmben.” /Zsolt 22,15,b/ Ilyen részvétellel van velünk a mi Főpapunk.

Szenvedésében helyet vesz a gúny, a káromlás. *„A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is!” – Íme a bűn személyes érintettségének képe. Emberi természetünkre jellemző, hogy akiben nincs meg a Mennyybe való törekvés, azt képes magával rántani a rosszakarat, az istennélküliség, és az emberek üres, hitető beszéde. Ilyen az, amikor azt mondjuk: „nem akartam, de megtörtént.” A bűnt nem lehet meg nem történtté tenni, csak megbocsátani lehet. És azért tudjuk megbocsátani, mert nekünk nagyon sok bocsátatott meg.*

Micsoda kegyelem, hogy az a másik, nyilvánvalóan joggal elítélt, aki Márk szerint nem is olyan régen még maga is gyalázkodó volt, /Mk15,32/ most nem süllyed a társa után a bűn mocsarába. Hanem ellenkezőleg, megrója őt: *„Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el.”* Ő lesz az, aki a megigazító kegyelem legnagyobb igazságát mondja, amikor Jézus tekintetében hirtelen belelát a tökéletes Jóság tükrébe, s belerendül a saját szívébe, ahogy József Attila írja: *„Én nem tudtam, hogy annyi szörnyűség barlangja szívem.”* (József A.: Én nem tudtam)
„Majd így szól: Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te királyságodba!” – Egy ember, akinek megfordul az élete az utolsó órájában. Akit megérint ott a másik keresztyen lévő titokzatos hatalmának ereje, mely úr a bűn, a szenvedés, és a halál felett. Ezek után nincs az a fájdalom, ami fölülmúlhatná esedezését. A hirtelen Krisztus harcosává lett ember szelíd bekéredzkedése ez a Királyok Királya honába.

Életre kelt hite és bizalma a Nagypéntek egyik legszebb üzenete, hogy nem Húsvét tündöklő fényében, hanem a gyötrelmek legsötétebb órájában, a gyalázat fáján fogadja el Jézust Megváltó Urának. A messiási titok a kereszten feltárul minden Hozzá hulló szívben.

Milyen csodálatos, hogy az üdvösségünk nem arra épül, hogy mi mire tartjuk magunkat, hanem Szabadító Urunk szavának és tettének elfogadására, és az Ő kegyelmére. – „*Jézus így felelt neki: Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.*”

A megigazultnak szíve veri az utolsókat, tán a legszebbeket, mert ez az ember életében ezt hallja utoljára. Az ember utolsó érzékszerve a fül. Hányszor éljük át ezt egy halálba készülő testvér mellett, akinek fogjuk a kezét, hogy beszélni már nem tud, de mondjuk mellette fennhangon az imádságot, az áldást, és alig észrevehetően, de Ámen-t mozdul a száj.

Vagy az a drága Testvér, aki tolószékben már mindent felejt, csak a Miatyánkot, a hitvallásainkat, az énekeinket nem, azt megfeszített erővel rebegi, s mikor elköszönünk tőle, meg kell állnunk ebben a tündöklő erőben, mert ilyen az, amikor a betegség gyógyít.

Isten nem korlátozza az embert a saját döntéseiben, szabad akaratában dönthet Isten mellett, vagy ellen, de nem korlátozza irgalmát sem. Ilyen Istenünk van, aki kész megbocsátani azoknak, akik Hozzá kiáltanak, és kész az irgalmával az örökkévalóságba áttemelni. Mert „ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségesebben kiáradt a kegyelem” – írja Pál apostol /Róm 5,20/. Hogy milyen bőségesen, arra megfelel Krisztus keresztyén a tábla, melyen ott feketül a vád: „Ez a zsidók királya”, az akkori három világnyelven, hogy a golgotai világöléléshez minden nép odaférjen. Hogy kiderüljön az igazság, hogy az egész Római Birodalom és az egész világ előtt zajlott perben Jézus kereszthalála nem valaminek a lezárása, hanem épp ellenkezőleg, valami újnak a kezdete: a megváltott világ Krisztus érdeméért felvétel az „örökkévaló örökség ígéretébe” /Zsid 9,15/, amiért majd Húsvétkor borul földre.

Szeretett Testvérek!

Az Úr nem engedi még Nagypénteken sem, hogy övéi szíve „terméketlen fájdalomnak kelyhe maradjon”, ahogy Reményik Sándor írja:

„Én nem félek a széthulló világtól,
Amíg a lelkem erős sziklafészek,
Én csak széthulló önmagamtól félek.
Attól, hogy sorsom kérdéseire
Nem csendül bennem méltó felelet.
A terméketlen fájdalomnak kelyhe
Múlják el tőlem Uram, ha lehet.” /Reményik S.: Kétféle fájdalom /

A méltó felelet három csendülése sorsunk roppant kérdéseire: „helyettem, miattam, érettem” halt meg Krisztus a kereszten.

Jézus testét összetörhették, de Lelke tündöklő igazsága mindörökké él, mert Ő maga az Igazság. Keresztyén felmutat az egyetlen üdvös útra, „az Igaz a nem igazakért, hogy Istenhez vezessen minket.” /1Pt3,18/ Ahogy ma is hív: „*Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.*” /Jn 14,6/

Jer, Testvérem, hódoljunk Néki! Ámen.

Imádság: Úr Jézus, Megváltó Urunk! Hálatelt szívvel borulunk le előtted, amiért felfedted előttünk szeretetednek mélységét, és magasságát, amellyel tanítottál, vigasztaltál és az örök szeretetbe emeltél minket. Te, aki megbékéltetted halálod által e világot, hogy mint szenteket, hibátlanokat és feddhetetleneket állíts majd magad elé, add, hogy soha ne feledjük, hogy gyötrelmes szenvedésed és fájdalmad része a mi megváltásunknak. Kérünk, hogy taníts bennünket szentül élni és szentül halni, az örök élet üdvös

reménységében, hogy amikor utolsó szavainkkal készülünk Tehozzád, akkor is csak áldani és szeretni tudjunk mindenkit. Irgalomnak, kegyelemnek Fejedelme, aki maga vagy az Igazság, áldott légy a velünk is közölt irgalomért. Így kérünk, hogy bocsásd meg nekünk, ha valaha is hibáztunk, ha nem tudtuk, mit cselekszünk, Te gondold azt jóra fordítani.

Dicsőséges Bárány, aki mondhatatlan részvétellel vagy felénk, aki nem csak emberré lettél, hanem Isten Fiaként fájdalomnak emberévé, hadd hozzuk eléd szenvedő testvéreinket, betegeinket. Kérünk, gyógyító szeretetteddel jöjj közénk, gyógyítsd meg ezt a sajgó világot! Áldd meg mindazokat, akik készek minden tudásukkal a Te áldott eszközeidként önzetlenül diadalra vinni a Te ügyedet, a Hozzád méltó emberi életet. Könyörgünk a gyászoló testvérekért, áldd meg őket kereszted igazságával, a Mennysorság áldott bizonyosságával. Könyörgünk a gyülekezetünkért, hogy ebben a szétszóratottságban is tudjunk egymással szeretettel gondolni, egymást imádságban Teelőtted hordozni. Könyörgünk egyházunkért, népünkért, határainkon innen és túl, ezért a ma élő világért, és annak rendelt vezetőiért, hogy minden döntéshelyzetben a Te Lelked mellett döntsenek, ez hassa át lelkületüket. Urunk, amikor szent kereszted előtt leborulunk, akkor a valaha ismert legnagyobb győzelemért, a Te bűn és halál felett aratott győzelmedért Neked hódolunk. Ki helyettünk, miattunk, érettünk vállaltad át a kereszten a mi nyomorúságunkat, hogy helyette nekünk ajándékozd, amivel bír szerető szíved: a teljességet a Szentháromság Isten örömeiben.

Megváltó Urunk, áldott légy, hogy eljöttél az egek egei magasságából, hogy bennünket előhívj a bűn alantós világából, magad megüresítetted, szolgálai alakot vettél föl, hogy minket egészen magadhoz fölemelhess, és részeltess a Veled való közösségben. Kérünk, hogy készítsd szívünket asztalodhoz, adj bűneink felett igaz bánatot, és fogadj a Te szent kegyelmedbe. Szent nevedért kérünk, hallgass meg minket. Ámen.

Miatyánk

ÚRVACSORA

Úrvacsora alatti énekek: 464. dicséret: „Jöjj, királyom, Jézusom” és a következők

Záróének: 336. dicséret 1-5 és 15. versei: „Dicsérd lelkem Istenedet, ki úgy szeretett tégedet, hogy szent Fia kint szenvedett”

Áldás: Az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben, amelyre el is hívatatok egy testben; és háládatosak legyetek. A Krisztusnak beszéde lakozzék tibennetek gazdagon. Ámen.